

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

Протокол № 1 від 08.08.2024

Голова вченої ради

О. В. Яковлева

ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА

ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА

СИЛАБУС

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 051 "Економіка"

за освітньою програмою

"Економіка"

В.В.Гурочкіна, 2024 рік

hurochkina@kibit.edu.ua

СХВАЛЕНО

Кафедра економіки та підприємництва

Протокол № 1 від 09.09.2024

Зав. каф. Т.І. Пішеніна

Київ, 2024

Силабус обов'язкової освітньої компоненти «Економічна діагностика» для студентів освітньої програми «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальностями 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні і поведінкові науки.

Розробник: В.В. Гурочкіна, д. е. н., проф., проф. кафедри економіки та підприємництва Київського інституту бізнесу та технологій

Силабус затверджений на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від «30» 08 2024 року

Завідувач кафедри Т.І. Пішеніна

© В.В. Гурочкіна, 2024 рік,
© КІБІТ, 2024 рік

1. Анотація курсу

Місце освітньої компоненти «Економічна діагностика» в програмі навчання: дисципліна входить до циклу професійної підготовки.

Засоби оцінювання - підсумковий іспит, який проводиться у формі виконання практичних завдань, тестових завдань, теоретичних питань.

Форма навчання	Семестр	Кредити ECTS	Години	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Контроль	Екзамени
Денна	1	4	120	16	30	70	2	2
Заочна	1	4	120	6	6	104	2	2

Мова навчання: українська.

Пререквізити - «Мікроекономіка», «Статистика», «Економічний аналіз», «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Цифрова економіка».

Постреквізити - «Поведінкова економіка», підготовка кваліфікаційної роботи та її захист.

2. Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань з теоретичних та практичних аспектів використання методичного апарату та інструментарію економічної діагностики для визначення поточного та перспективного стану підприємства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є кількісна характеристика та якісна ідентифікація стану підприємства.

Завданнями дисципліни є:

- засвоєння студентами наступних знань і набуття навичок стосовно: предмета і завдань дисципліни «Економічна діагностика»;
- застосування основних методів діагностики конкурентного середовища; оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів;
- діагностики конкурентоспроможності підприємства та товарів;
- підходів та методів діагностики майна підприємства та його ринкової вартості;
- методів діагностики виробничого потенціалу підприємства;
- управлінської діагностики; інструментів діагностики економічної безпеки та економічної культури підприємства;
- посилення загальної економічної та аналітичної підготовки фахівців економічного напрямку, оволодіння ними знаннями, необхідними для дослідження діяльності економічного об'єкта та прийняття оптимальних управлінських рішень.

При вивченні дисципліни «Економічна діагностика» здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності (здатність):

ІК1 - Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

СК12. Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язання системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики.

СК13. Здатність здійснювати аналіз позиції підприємства у конкурентному середовищі.

СК15. Здатність до інтелектуального багатовимірного аналізу даних та їхньої оперативної аналітичної обробки з візуалізацією результатів аналізу в процесі розв'язання прикладних задач цифрової економіки

ПРН01. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН04. Розробляти соціально-економічні проекти та систему

комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН09. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПРН18. Використовувати сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері економіки.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна діагностика» складається з **10 тем**.

3. План лекційних та семінарських занять та завдання до СРС

Основні підручники/посібники цього курсу:

1. *Економічна діагностика: підручник [В.Л. Дикань, Т.В. Токмакова, М.В. Корінь, В.О. Овчиннікова, М.В. Корінь, А.В. Толетова]. Х.: УкрДУЗТ. 2022. 285 с.*
2. *Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаиш Р.А. Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.*
3. *Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Економічна діагностика: навч. посібник. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.*
4. *Кривовязюк І.В. Економічна діагностика 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 450 с.*
5. *Базецька Г.І. економічна діагностика та аналітика у бізнес-консультуванні: конспект лекцій. Х.: Нац. юрид. Ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 95 с.*
6. *Стеценко С.П., Сорокіна Л.В., Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб. Галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» Київ. Нац.упр-ні буд-ва і архітектури. К.: КНУБА, 2019. 159 с.*
7. *Синиця Т.В., Осьмірко І.В. Економічна діагностика: навчально-методичний посібник Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2017. 184 с.*
8. *Кривовязюк І.В. економічна діагностика 2-ге вид. [текст]: навч. Посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456с.*

Тема заняття (питання на лекцію)	Питання на семінарські заняття	Література
<p>Тема 1. Сутність та завдання економічної діагностики</p> <p>1.Сутність економічної діагностики, її класифікація за ознаками.</p> <p>2.Економічна діагностика як розпізнавання стану підприємства за непрямими і прямими ознаками.</p> <p>3.Місце економічної діагностики в системі управління підприємством.</p> <p>4.Економічна діагностика і техніко-економічний аналіз: спільні риси і відмінності.</p>	<p>1.Економічна діагностика і техніко-економічний аналіз: спільні риси і відмінності.</p> <p>2.Основні чинники, що обумовлюють виокремлення економічної діагностики в окрему галузь знань і сферу діяльності.</p> <p>3.Етапи економічної діагностики.</p> <p>4.Інформаційна база економічного діагностування</p>	<p>1. <i>Економічна діагностика: підручник [В.Л. Дикань, Т.В. Токмакова, М.В. Корінь, В.О. Овчиннікова, М.В. Корінь, А.В. Толетова]. Х.: УкрДУЗТ. 2022. 285 с.</i></p> <p>2. <i>Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаиш Р.А. Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.</i></p> <p>3. <i>Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Економічна діагностика: навч. посібник. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.</i></p>
<p>Тема 2. Методологічний апарат та інструментарій економічної діагностики</p> <p>1.Характеристика методичних підходів в діагностиці стану підприємства.</p> <p>2.Особливості діагностування діяльності підприємства.</p>	<p>1.Групи показників, які використовуються в економічній діагностиці.</p> <p>2.Прийоми та способи аналізу стану підприємства.</p>	<p>1. <i>Кривовязюк І.В. Економічна діагностика 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 450 с.</i></p> <p>2. <i>Базецька Г.І. економічна діагностика та аналітика у бізнес-консультуванні: конспект</i></p>

<p>3. Групи показників, які використовуються в економічній діагностиці.</p> <p>4. Прийоми та способи аналізу стану підприємства.</p>	<p>3. Якісні прийоми дослідження: аналітичний метод, прийом деталізації, прийом узагальнення, індукція, дедукція, прийом порівняння.</p> <p>4. Економіко-математичні методи при проведенні діагностики.</p>	<p>лекцій. Х.: Нац. юрид. Ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 95 с.</p> <p>3. Стеценко С.П., Сорокіна Л.В., Ізмайлова К.В. <i>Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб. К.: КНУБА, 2019. 159с.</i></p>
<p>Тема 3. Діагностика конкурентного середовища підприємства</p> <p>1. Зміст діагностичних процесів в галузі оцінювання конкурентного середовища підприємства.</p> <p>2. Система показників оцінки конкурентного середовища підприємства.</p> <p>3. Оцінка конкурентного статусу підприємства на ринку.</p>	<p>1. Оцінка конкурентного статусу підприємства на ринку.</p> <p>2. Особливості управління портфелем стратегічних зон господарювання підприємства на ринку.</p> <p>3. Оцінка привабливості стратегічних зон господарювання підприємства на ринку</p>	<p>1. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. <i>Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.</i></p> <p>2. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. <i>Економічна діагностика: навч. посіб. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.</i></p> <p>3. Кривовязюк І.В. <i>Економічна діагностика 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учб. літератури, 2019. 450 с.</i></p>
<p>Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності галузі, підприємства, продукції</p> <p>1. Виділення провідних чинників успіху в галузі, їх оцінка.</p> <p>2. Чинники, що ґрунтуються на науково-технічних перевагах, організації виробництва, маркетингових нововведеннях.</p> <p>3. Оцінка перспектив розвитку галузі.</p> <p>4. Поняття конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>5. Конкурентний статус підприємства, його оцінка.</p>	<p>1. Поняття конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>2. Конкурентний статус підприємства, його оцінка.</p> <p>3. Перелік і характеристика чинників, що визначають сильні та слабкі сторони підприємства, можливості й загрози.</p> <p>4. Етапи діагностування конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>5. Етапи діагностування конкурентоспроможності продукції.</p> <p>6. Аналітична оцінка конкурентоспроможності підприємства на ринку.</p>	<p>1. Стеценко С.П., Сорокіна Л.В., Ізмайлова К.В. <i>Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб. Галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» Київ. Нац.ун-і буд-ва і архітектури. К.: КНУБА, 2019. 159 с.</i></p> <p>2. Синиця Т.В., Осьмірко І.В. <i>Економічна діагностика: навчально-методичний посібник Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2017. 184 с.</i></p> <p>3. Кривовязюк І.В. <i>економічна діагностика 2 -ге вид.: навч. Посіб. К.: Центр учбової літ-ри, 2017. 456 с.</i></p>
<p>Тема 5. Управлінська діагностика</p> <p>1. Сутність управлінської діагностики та організація її проведення.</p> <p>2. Систематизація інформації для дослідження.</p> <p>3. Діагностика структури управління та якості управлінських рішень.</p> <p>4. Оцінка відповідності оргструктури стратегії підприємства.</p> <p>5. Оцінка параметрів: гнучкості, надійності, оперативності, якості рішень.</p> <p>6. Оцінка зв'язків підприємства із зовнішнім середовищем.</p> <p>7. Основні контрагенти підприємства, оцінка взаємозв'язків.</p>	<p>1. Діагностика зовнішнього середовища підприємства.</p> <p>2. Основні контрагенти підприємства, оцінка взаємозв'язків.</p> <p>3. Аналіз зв'язків з органами місцевої влади і самоврядування.</p> <p>4. Екологічні чинники, оцінка їх впливу.</p> <p>5. Критерії і показники, що використовуються для загальної діагностики системи менеджменту підприємства.</p> <p>6. Інформаційні технології та оцінка ефективності їх використання.</p>	<p>1. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. <i>Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.</i></p> <p>2. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. <i>Економічна діагностика: навч. посібник. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.</i></p> <p>3. Кривовязюк І.В. <i>Економічна діагностика 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 450 с.</i></p>
<p>Тема 6. Діагностика виробничого потенціалу підприємства</p> <p>1. Методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства.</p> <p>2. Оцінка потенціалу підприємства за окремими різновидами ресурсів (трудовий, капітальний, інформаційний, науковий) та їх поєднань у техніко-технологічних системах виробництва продукції.</p>	<p>1. Гнучкість виробничої системи та її залежність від ступеня мінливості технології.</p> <p>2. Склад затрат для оцінки гнучкості. Кількісні параметри показника гнучкості.</p> <p>3. Оцінка техніко-організаційного рівня стабільного виробництва.</p>	<p>1. <i>Економічна діагностика: підручник [В.Л. Дикань, Т.В. Токмакова, М.В. Корінь, В.О. Овчиннікова, М.В. Корінь, А.В. Толетова]. Х.: УкрДУЗТ. 2022. 285 с.</i></p> <p>2. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. <i>Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.</i></p>

<p>3. Статичний та динамічний підходи до оцінки потенціалу економічної організації.</p> <p>4. Поняття гнучкості виробничої системи та її залежність від ступеня мінливості технології.</p> <p>5. Показники, що характеризують рівень технології, механізації і автоматизації праці, управління, процедура діагностики.</p>	<p>4. Методичні підходи до оцінки ТОП, склад показників, методи обчислення і оцінки.</p> <p>5. Оцінка потенціалу підприємства за окремими різновидами ресурсів: трудовий, капітальний, інформаційний, науковий та їх поєднань у техніко-технологічних системах виробництва продукції.</p>	<p>3. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. <i>Економічна діагностика: навч. посібник</i>. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.</p>
<p>Тема 7. Фінансова діагностика</p> <p>1. Основні моделі фінансової діагностики, їх характеристика.</p> <p>2. Дескриптивні, предикативні і нормативні моделі фінансової діагностики, їх сутність, особливості і сфера використання.</p> <p>3. Побудова системи аналітичних коефіцієнтів, методика їх обчислення і способи оцінки.</p> <p>4. Система показників фінансового стану підприємства.</p> <p>5. Діагностика за показниками ліквідності, фінансової стійкості, обігу, рентабельності.</p>	<p>1. Побудова системи аналітичних коефіцієнтів, методика їх обчислення і способи оцінки.</p> <p>2. Діагностика за показниками ліквідності, фінансової стійкості, обігу, рентабельності.</p> <p>3. Використання програмних комп'ютерних продуктів для оцінки фінансового стану підприємства.</p> <p>4. Інтегрована оцінка фінансового стану підприємства.</p> <p>5. Різноманітність підходів до оцінки фінансового стану з урахуванням специфіки замовника.</p>	<p>1. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. <i>Економічна діагностика: навч. посібник</i>. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.</p> <p>2. Кривовязюк І.В. <i>Економічна діагностика 2-ге вид.: навч. посіб.</i> К.: Центр учбової літератури, 2019. 450 с.</p> <p>3. Базецька Г.І. <i>економічна діагностика та аналітика у бізнес-консультуванні: конспект лекцій</i>. Х.: Нац. юрид. Ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 95 с.</p>
<p>Тема 8. Оцінка вартості майна підприємства</p> <p>1. Статична і динамічна концепції підприємства та їх відображення у методичних підходах до оцінки майна.</p> <p>2. Затратна оцінка майна.</p> <p>3. Ліквідаційна оцінка майна підприємства-банкрута.</p> <p>4. Економічна вартість підприємства як цілісного майнового комплексу.</p> <p>5. Проблема ринкової оцінки майна та її розв'язання в сучасній економіці.</p> <p>6. Основні методичні підходи до ринкової оцінки підприємства як цілісного майнового комплексу.</p>	<p>1. Основні методичні підходи до ринкової оцінки підприємства як цілісного майнового комплексу, що приносить дохід; їх загальна характеристика.</p> <p>2. «Дохідні» методи оцінки майна.</p> <p>3. Метод капіталізації доходу, сфера його раціонального використання.</p> <p>4. Показники чистого прибутку й грошового потоку як основа оцінки. Проблеми використання.</p>	<p>1. Стеценко С.П., Сорокіна Л.В., Ізмайлова К.В. <i>Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб.</i> Галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» Київ. Нац.ун-і буд-ва і архітектури. К.: КНУБА, 2019. 159 с.</p> <p>2. Синиця Т.В., Осьмірко І.В. <i>Економічна діагностика: навчально-методичний посібник</i> Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2017. 184 с.</p> <p>3. Кривовязюк І.В. <i>економічна діагностика 2 -ге вид.: навч. Посіб.</i> К.: Центр учбової літ-ри, 2017. 456 с.</p>
<p>Тема 9. Діагностика економічної безпеки підприємства</p> <p>1. Сутність економічної безпеки підприємства.</p> <p>2. Конкретизація поняття безпеки за різними ознаками.</p> <p>3. Функціональні складові економічної безпеки: фінансова, техніко-технологічна, інформаційна.</p> <p>4. Методичний апарат діагностування економічної безпеки.</p> <p>5. Прямі та непрямі ознаки порушення підприємством зони безпеки.</p> <p>6. Ідентифікація поточної зони функціонування підприємства.</p>	<p>1. Методи оцінки економічної безпеки за результатами фінансової діагностики.</p> <p>2. Якісні характеристики стану безпеки (небезпеки), їх загальна оцінка.</p> <p>3. Ризик і небезпеки в системі прийняття управлінських рішень.</p> <p>4. Процедура управління ризиками на підприємстві.</p> <p>5. Вітчизняний і зарубіжний досвід діагностування економічної безпеки підприємства.</p>	<p>1. <i>Економічна діагностика: підручник</i> [В.Л. Дикань, Т.В. Токмакова, М.В. Корінь, В.О. Овчиннікова, М.В. Корінь, А.В. Толетова]. Х.: УкрДУЗТ. 2022. 285 с.</p> <p>2. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. <i>Економічна діагностика: навч. посібник</i>. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.</p> <p>3. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. <i>Економічна діагностика: навч. посібник</i>. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.</p>
<p>Тема 10. Діагностика економічної культури підприємства</p> <p>1. Поняття економічної культури, її складові.</p> <p>2. Експертний аналіз в оцінці внутрішнього інституціонального середовища підприємства.</p>	<p>1. Оцінка рівня професіоналізму та кваліфікації провідних спеціалістів економічних служб підприємства, їхньої здатності до сприйняття та застосування нових знань.</p> <p>2. Способи оцінки відповідності діючої стратегії оптимальній.</p>	<p>1. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. <i>Економічна діагностика: навч. посібник</i>. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.</p> <p>2. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. <i>Економічна діагностика: навч. посібник</i>. К.:</p>

3. Виявлення проблем формальних і неформальних відносин, конфліктів. 3. Оцінка методичної чіткості та рівня обґрунтованості інвестиційних проектів. *Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.*
4. Оцінка рівня професіоналізму та кваліфікації провідних спеціалістів економічних служб підприємства. 4. Оцінка методичної чіткості та рівня обґрунтованості бізнес-планів підприємства; програмні комп'ютерні продукти для оцінки. 3. *Кривовязюк І.В. Економічна діагностика 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 450 с.*
5. Оцінка методичної чіткості та рівня обґрунтованості програмних комп'ютерних продуктів для оцінки.
6. Система управління проектами, діагностика її ефективності.

Екзамен (підсумковий контроль)

Практичні завдання для СРС заочної форми

Самостійна робота: (відповіді на контрольні запитання, практичні завдання з різних розділів дисципліни), перелік яких визначаються і затверджуються кафедрою, студенти виконують самостійно, обов'язково консультуючись з викладачем. Основна мета виконання самостійної роботи: систематизація одержаних теоретичних знань з навчальної дисципліни «Економічна діагностика», їх поглиблення і закріплення; розвиток навичок самостійної роботи з науковою й довідковою літературою, матеріалами періодичних видань, для набуття досвіду їх практичного використання.

Тема	Контрольні питання / Практичні завдання	Література
<p>Тема 1. Сутність та завдання економічної діагностики</p> <p>1. Сутність економічної діагностики, її класифікація ознаками.</p> <p>2. Економічна діагностика як розпізнавання стану підприємства за непрямими і прямими ознаками.</p> <p>3. Місце економічної діагностики в системі управління підприємством.</p> <p>4. Економічна діагностика і техніко-економічний аналіз: спільні риси і відмінності.</p>	<p>1. Теоретичні підходи у визначенні сутності та різновидів економічної діагностики підприємства.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2. Характеристика джерел та способів формування інформаційної бази економічного діагностування. • 3. Досвід здійснення економічної діагностики підприємства. <p>Практичне завдання [3, С. 47].</p>	<p>1. <i>Економічна діагностика: підручник</i> [В.Л. Дикань, Т.В. Токмакова, М.В. Корінь, В.О. Овчиннікова, М.В. Корінь, А.В. Толетова]. Х.: УкрДУЗТ. 2022. 285 с.</p> <p>2. <i>Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.</i></p> <p>3. <i>Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид.: навч. посіб. / І. В.Кривов'язюк. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.</i></p>
<p>Тема 2. Методологічний апарат та інструментарій економічної діагностики</p> <p>1. Характеристика методичних підходів в діагностиці стану підприємства.</p> <p>2. Особливості діагностування діяльності підприємства.</p> <p>3. Групи показників, які використовуються в економічній діагностиці.</p> <p>4. Прийоми та способи аналізу стану підприємства.</p>	<p>1. Розкрийте триєдність основи формування методу діагностики?</p> <p>2. Чому науковий інструментарій діагностики зазнає постійної трансформації?</p> <p>3. Розкрийте сутність методу інтегральної моделі.</p> <p>4. Які виділяють підходи в оцінці банкрутства підприємств?</p> <p>5. Чому основні методи аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства прийнято поділяти на формалізовані й неформалізовані?</p> <p>6. Які якісні способи та прийоми аналізу та оцінки стану підприємств ви можете назвати?</p> <p>7. Охарактеризуйте основні кількісні прийоми та способи діагностування стану підприємств.</p> <p>8. Дайте оцінку використання методів економічного діагностування стану українських підприємств.</p> <p>9. Чому більшість методів економічного діагностування стану закордонних корпорацій не доцільно застосовувати по відношенню до української практики господарювання?</p>	<p>1. <i>Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 450 с.</i></p> <p>2. <i>Базацька Г.І. економічна діагностика та аналітика у бізнес-консультуванні: конспект лекцій. Х.: Нац. юрид. Ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 95 с.</i></p> <p>3. <i>Стеценко С.П., Сорокіна Л.В., Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб. Галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» Київ. Нац.ун-і буд-ва і архітектури. К.: КНУБА, 2019. 159 с.</i></p>
<p>Тема 3. Діагностика конкурентного середовища підприємства</p> <p>1. Зміст діагностичних процесів в галузі конкурентного середовища підприємства.</p>	<p>1. За якими позиціями можна дослідити стан підприємства в галузі за концепцією М. Портера?</p> <p>2. Що дозволяє вести мову про інтенсивну конкуренцію на ринку?</p>	<p>1. <i>Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.</i></p> <p>2. <i>Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Економічна діагностика: навч. посібник. К.:</i></p>

2. Система показників оцінки конкурентного середовища підприємства.	3. Які бар'єри з'являються на шляху підприємства на ринок з позицій конкуренції?	Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.
3. Оцінка конкурентного статусу підприємства на ринку.	4. Що таке стратегічна група конкурентів? 5. Які підходи виділяють в оцінці конкурентоспроможності підприємства?	3. Кривовязюк І.В. Економічна діагностика 2-ге вид. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 4 с.

Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності галузі, підприємства, продукції	1. Як за допомогою розрахункового методу визначити конкурентний статус підприємства? 2. Що означає, коли КСП = 0? 3. Покажіть взаємозв'язок між параметрами та показниками конкурентоспроможності продукції. 4. Визначте послідовність проведення аналізу конкурентоспроможності продукції. 5. Які одиничні та групові показники використовуються для оцінки конкурентоспроможності продукції?	1. Стеценко С.П., Сорокіна Л.В., Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб. Галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» Київ. Нац.ун-і буд-ва і архітектури. К.: КНУБА, 2019. 159 с. 2. Синиця Т.В., Осьмірко І.В. Економічна діагностика: навчально-методичний посібник Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2017. 184 с. 3. Кривовязюк І.В. економічна діагностика 2 -ге вид.: навч. Посіб. К.: Центр учбової літ-ри, 2017. 456 с.
1. Виділення провідних чинників успіху в галузі, їх оцінка. 2. Чинники, що ґрунтуються на науково-технічних перевагах, організації виробництва, маркетингових нововведеннях. 3. Оцінка перспектив розвитку галузі. 4. Поняття конкурентоспроможності підприємства. 5. Конкурентний статус підприємства, його оцінка.		

Тема 5. Управлінська діагностика	1. Чи є реальними перспективи широкого запровадження управлінського діагностування на вітчизняних підприємствах? 2. Які показники дозволяють провести управлінське діагностування? 3. Розкрийте сутність експертного підходу в системі управлінського діагностування? 4. Визначте порядок проведення управлінської діагностики. 5. Розкрийте комплексний характер аналізу основних проблем підприємства під час управлінського діагностування. 6. Чи є дієвою управлінська експрес-діагностика, що проводиться у формі навчання? 7. Як проводиться діагностування організаційної структури управління підприємством?	1. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаи Р.А. Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с. 2. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Економічна діагностика: навч. посібник. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с. 3. Кривовязюк І.В. Економічна діагностика 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 450 с.
1. Сутність управлінської діагностики та організація її проведення. 2. Систематизація інформації для дослідження. 3. Діагностика структури управління та якості управлінських рішень. 4. Оцінка відповідності оргструктури стратегії підприємства. 5. Оцінка параметрів: гнучкості, надійності, оперативності, якості рішень. 6. Оцінка зв'язків підприємства із зовнішнім середовищем. 7. Основні контрагенти підприємства, оцінка взаємозв'язків.		

Тема 6. Діагностика виробничого потенціалу підприємства	1. Розкрийте сутність поняття «потенціал підприємства»? 2. Визначте особливості оцінки потенціалу підприємства за ресурсним підходом? 3. Які показники дозволяють оцінити потенціал підприємства за результативного підходу? 4. В чому складність оцінки потенціалу підприємства задля прийняття тактичних рішень? 5. Які стратегічні проблеми дозволяє розв'язати діагностика потенціалу підприємства? 6. Які параметри дозволяють оцінити гнучкість виробничих систем? 7. В чому полягає специфіка розрахунку узагальнюючого показника гнучкості виробничої системи?	1. Економічна діагностика: підручник [В.Л. Дикань, Т.В. Токмакова, М.В. Корінь, В.О. Овчиннікова, М.В. Корінь, А.В. Толетова]. Х.: УкрДУЗТ. 2022. 285 с. 2. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаи Р.А. Економічна діагностика : навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с. 3. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Економічна діагностика: навч. посібник. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.
1. Методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства. 2. Оцінка потенціалу підприємства за окремими різновидами ресурсів (трудовий, капітальний, інформаційний, науковий) та їх поєднань у техніко-технологічних системах виробництва продукції. 3. Статичний та динамічний підходи до оцінки потенціалу економічної організації. 4. Поняття гнучкості виробничої системи та її залежність від ступеня мінливості технології. 5. Показники, що характеризують рівень технології, механізації і автоматизації праці, управління, процедури діагностики.		

Тема 7. Фінансова діагностика

1. Основні моделі фінансової діагностики, їх характеристика.
2. Дескриптивні, предикативні і нормативні моделі фінансової діагностики, їх сутність, особливості і сфера використання.
3. Побудова системи аналітичних коефіцієнтів, методика їх обчислення і способи оцінки.
4. Система показників фінансового стану підприємства.
5. Діагностика за показниками ліквідності, фінансової стійкості, обігу, рентабельності.

1. Окресліть основні принципи формування фінансової звітності згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку?
2. Визначте сутність дескриптивних моделей фінансової діагностики?
3. Які предикативні моделі ви можете назвати?
4. Яке місце займає вертикальний, горизонтальний та коефіцієнтний аналіз у рамках фінансової діагностики?

1. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. *Економічна діагностика: навч. посібник*. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.
2. Кривовязюк І.В. *Економічна діагностика 2-го вид.: навч. посіб.* К.: Центр учбової літератури, 2019. 450 с.
3. Базецька Г.І. *економічна діагностика та аналітика у бізнес-консультуванні: конспект лекцій*. Х.: Нац. юрид. Ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 95 с.

Тема 8. Оцінка вартості майна підприємства

1. Статична і динамічна концепції підприємства та їх відображення у методичних підходах до оцінки майна.
2. Затрагнута оцінка майна.
3. Ліквідаційна оцінка майна підприємства-банкрута.
4. Економічна вартість підприємства як цілісного майнового комплексу.
5. Проблема ринкової оцінки майна та її розв'язання в сучасній економіці.
6. Основні методичні підходи до ринкової оцінки підприємства як цілісного майнового комплексу.

1. Розкрийте основні переваги й недоліки існуючої системи нормативної оцінки майна в Україні?
2. Назвіть основні способи придбання права власності на об'єкти нерухомості.
3. Розкрийте економічну сутність гудвілу.
4. Назвіть види цін на майно підприємства, що можуть застосовуватись залежно від специфіки його використання?
5. Розкрийте сутність основних принципів оцінки нерухомості.
6. Чому слід виважено підходити до процесу управління нерухомістю в межах окремо узятото підприємства?
Контрольні завдання [3, С.321].

1. Стеценко С.П., Сорокіна Л.В., Ізмайлова К.В. *Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб.* Галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» Київ. Нац.ун-і буд-ва і архітектури. К.: КНУБА, 2019. 159 с.
2. Синиця Т.В., Осьмірко І.В. *Економічна діагностика: навчально-методичний посібник* Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2017. 184 с.
3. Кривовязюк І.В. *економічна діагностика 2 -го вид.: навч. Посіб.* К.: Центр учбової літ-ри, 2017. 456 с.

Тема 9. Діагностика економічної безпеки підприємства

1. Сутність економічної безпеки підприємства.
2. Конкретизація поняття безпеки за різними ознаками.
3. Функціональні складові економічної безпеки: фінансова, техніко-технологічна, інформаційна.
4. Методичний апарат діагностування економічної безпеки.
5. Прямі та непрямі ознаки порушення підприємством зони неплатоспроможності підприємства?
6. Ідентифікація поточної зони функціонування підприємства та «станом кризи»?

1. Які основні методологічні підходи до діагностики економічної безпеки підприємства?
2. Які основні методологічні підходи до визначення станів функціонування підприємства?
3. У чому сутність, недоліки та переваги існуючих однокритеріальних показників прогнозування економічної безпеки підприємства?
4. Чи існує різниця між «кризовим станом» функціонування підприємства та «станом кризи»?
5. Чи можлива довгострокова економічна безпека підприємства?
6. Чи можна сформулювати універсальний показник розмежування безпечного стану функціонування підприємства і кризового?

1. *Економічна діагностика: підручник* [В.Л. Дикань, Т.В. Токмакова, М.В. Корінь, В.О. Овчиннікова, М.В. Корінь, А.В. Толетова]. Х.: УкрДУЗТ. 2022. 285 с.
2. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. *Економічна діагностика: навч. посібник*. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. *Економічна діагностика: навч. посібник*. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.

Тема 10. Діагностика економічної культури підприємства

1. Поняття економічної культури, її складові.
2. Експертний аналіз в оцінці внутрішнього інституціонального середовища підприємства.
3. Виявлення проблем формальних і неформальних відносин, конфліктів.
4. Оцінка рівня професіоналізму та кваліфікації провідних спеціалістів економічних служб підприємства.

1. Які вихідні принципи та особливості психологічного та культурологічного підходів в управлінні?
2. Які основні ознаки культурної корпорації?
3. Які функції на рівні корпорації виконує економічна культура?
4. Покажіть, які методи, прийоми та способи використовують при проведенні культурологічної діагностики.
5. Визначте основні особливості проведення культурологічної діагностики.

1. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. *Економічна діагностика: навч. посібник*. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. *Економічна діагностика: навч. посібник*. К.: Державний університет телекомунікацій. 2021. 164 с.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

6. Чи доцільне використання культурологічного підходу до діагностування вітчизняних підприємств?

Практичні завдання [3, С.417-419].

Тестові завдання [3, С. 383, 419, 445].

3. Кривов'язюк І. В. *Економічна діагностика. 2-е вид.: навч. посіб.* / І. В.Кривов'язюк. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.

1. *Економічна діагностика: підручник* [В.Л. Дикань, Т.В. Токмакова, М.В. Корінь, В.О. Овчиннікова, М.В. Корінь, А.В. Толетова]. Х.: УкрДУЗТ. 2022. 285 с.

2. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. *Економічна діагностика : навч. посібник.* К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 234 с.

3. Кривов'язюк І. В. *Економічна діагностика. 2-е вид.: навч. посіб.* / І. В.Кривов'язюк. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Сутність та класифікація економічної діагностики. Основні напрямки діагностики.
2. Джерела інформації для проведення економічної діагностики.
3. Особливості економічної діагностики.
4. Основні завдання та принципи економічної діагностики.
5. Основні методи економічної діагностики.
6. Технічні прийоми економічної діагностики: сутність та особливості застосування.
7. Методи обробки економічної інформації.
8. Методи факторного аналізу.
9. Моделювання факторних систем.
10. Способи виміру впливу факторів у детермінованому аналізі.
11. Зміст діагностики конкурентного середовища підприємства.
12. Діагностика стратегічної позиції підприємства.
13. Аналіз сегментів ринку.
14. Діагностика внутрішньогалузевого суперництва за методикою М. Портера
15. Оцінка поточних та потенційних конкурентів у галузі.
16. Оцінювання конкурентної позиції підприємств-суперників за допомогою складання карти стратегічних груп.
17. Позиційний аналіз. Визначення профілю галузі та її загальна характеристика.
18. Аналіз найближчих конкурентів підприємства.
19. Визначення провідних (ключових) факторів успіху в галузі. Оцінка перспектив розвитку галузі.
20. Характеристика та види середовища підприємства. Діагностика макросередовища підприємства
21. Діагностика мікросередовища підприємства.
22. Конкурентоспроможність підприємства: сутність, проблеми визначення й оцінки.
23. Аналітична оцінка конкурентоспроможності підприємства на ринку.
24. Визначення конкурентоспроможності підприємства методом, заснованим на теорії ефективної конкуренції.
25. Оцінювання позиції підприємства методом конкурентних переваг.
26. Конкурентоспроможність продукції: сутність і особливості оцінки.
27. Фактори впливу на конкурентоспроможність продукції підприємства.
28. Методологічні засади оцінки конкурентоспроможності продукції.
29. Основні етапи проведення діагностики конкурентоспроможності продукції.
30. Оцінка конкурентоспроможності перспективних виробів.
31. Напрямки підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.
32. Підприємство як майновий комплекс.
33. Види оціночної вартості. Економічні принципи оцінки вартості майна підприємства.

34. Методи доходного підходу оцінки вартості бізнесу.
35. Методи порівняльного підходу оцінки вартості бізнесу.
36. Методи майнового підходу оцінки вартості бізнесу.
37. Діагностична матриця можливих ситуацій та управлінських висновків щодо застосування різних методів оцінки вартості підприємства.
38. Організаційна система управління та її основні складові.
39. Характеристика та основні напрямки управлінської діагностики
40. Роль інформаційних систем управління підприємством в управлінській діагностиці.
41. Критерії і показники, що використовуються для діагностики системи управління на підприємстві.
42. Блоки суб'єктів управління, що досліджуються в управлінській діагностиці.
43. Сутність потенціалу підприємства.
44. Методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства.
45. Роль виробничо-господарського аналізу в процесі проведення оцінки потенціалу підприємства.
46. Діагностика використання основних засобів підприємства.
47. Оцінка використання матеріальних ресурсів.
48. Аналіз використання трудових ресурсів.
49. Інтегральна оцінка ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства.
50. Рейтинговий метод діагностування виробничого потенціалу підприємства.
51. Фінансова діагностика, її суть, необхідність проведення, джерела інформації.
52. Фінансово-економічний аналіз (ФЕА) підприємства як інструмент для здійснення фінансової діагностики.
53. Діагностика фінансових результатів підприємства.
54. Аналіз руху грошових коштів.
55. Експрес-діагностика фінансового стану підприємства.
56. Основні етапи проведення фундаментальної фінансової діагностики.
57. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства.
58. Сутність та головні цілі економічної безпеки підприємства
59. Структурна модель економічної безпеки підприємства
60. Комплексна діагностика економічної безпеки підприємства
61. Економічна культура підприємства, її суть та функції.
62. Характеристика основних моделей економічної культури підприємства.
63. Сутнісна характеристика елементів економічної культури.
64. Різновиди культурологічної діагностики.

5. Оцінювання

Правила набору балів - протягом курсу студент може набрати 100 балів, з яких до 60 балів набирається за рахунок виконання самостійних завдань та виступів на заняттях, і до 40 балів - на підсумковому контролі. Студенти допускаються до підсумкового контролю за умов набору протягом семестру не

менше 35 балів. Якщо студент набрав більше 90 балів, то за рішенням кафедри він може бути звільнений від заліку.

Теми	Максимальна оцінка на семінарському занятті для ДФН	Максимальна оцінка за СРС для ДФН	Максимальна оцінка на семінарському занятті для ЗФН	Максимальна оцінка за СРС для ЗФН
1	2	5	10	5
2	3	5		5
3	3	5		5
4	3	5		5
5	2	5	15	5
6	3	5		5
7	1	2,5		2,5
8	1	2,5		2,5
9	1	2,5	5	2,5
10	1	2,5		2,5
Підсумок	20	40	20	40
Іспит	40		40	

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
82-89	добре	B	вище середнього рівня
75-81		C	загалом хороша робота
67-74		D	непогано
60-66	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика курсу

1. Завдання на самостійну роботу здобувачів вищої освіти, як індивідуальні, так і загальні, мають бути здані у вказаний час: на відповідному семінарському занятті чи у зазначений термін в Гугл-класі «Економічна діагностика». В разі несвоєчасного виконання завдання на автора (групу авторів) накладається штраф балів залежно від строку запізнення.

2. Під час дискусії та під час представлення групових робіт участь у ній обов'язкова для всіх членів групи. Необхідно вміти не лише виконати поставлене завдання, а й обґрунтувати його, пояснити особливості та висновки. Окрім того, участь у дискусії беруть як викладач, так і інші студенти академічної групи.
3. Самостійна домашня робота є обов'язковою для всіх здобувачів вищої освіти, які виконують її в об'ємі, необхідному для набрання достатньої кількості балів.
4. Студентам рекомендується вести зошит з підготовки до занять, у який заносяться основні позиції лекційного заняття та представлено конспекти рекомендованих першоджерел з тем, питань, що виносяться на семінарські заняття. Представлений у зошиті матеріал має бути чітко структурований відповідно до питань, які розглядаються на семінарі.
5. Поведінка на заняттях регламентується загальними правилами поведінки в учбових закладах та соціальними нормами взаємодії (не дозволяється застосовувати нецензурну лексику, перебивати викладача та одногрупників, самостійно без дозволу пересуватися по аудиторії, розмовляти під час занять по мобільному телефону або спілкуватися в соціальних мережах).
6. Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри економіки та підприємництва, який безпосередньо проводить заняття, або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: dekanat@kibit.edu.ua

ГУГЛ-КЛАС

<https://meet.google.com/dfj-aqgw-rys>